

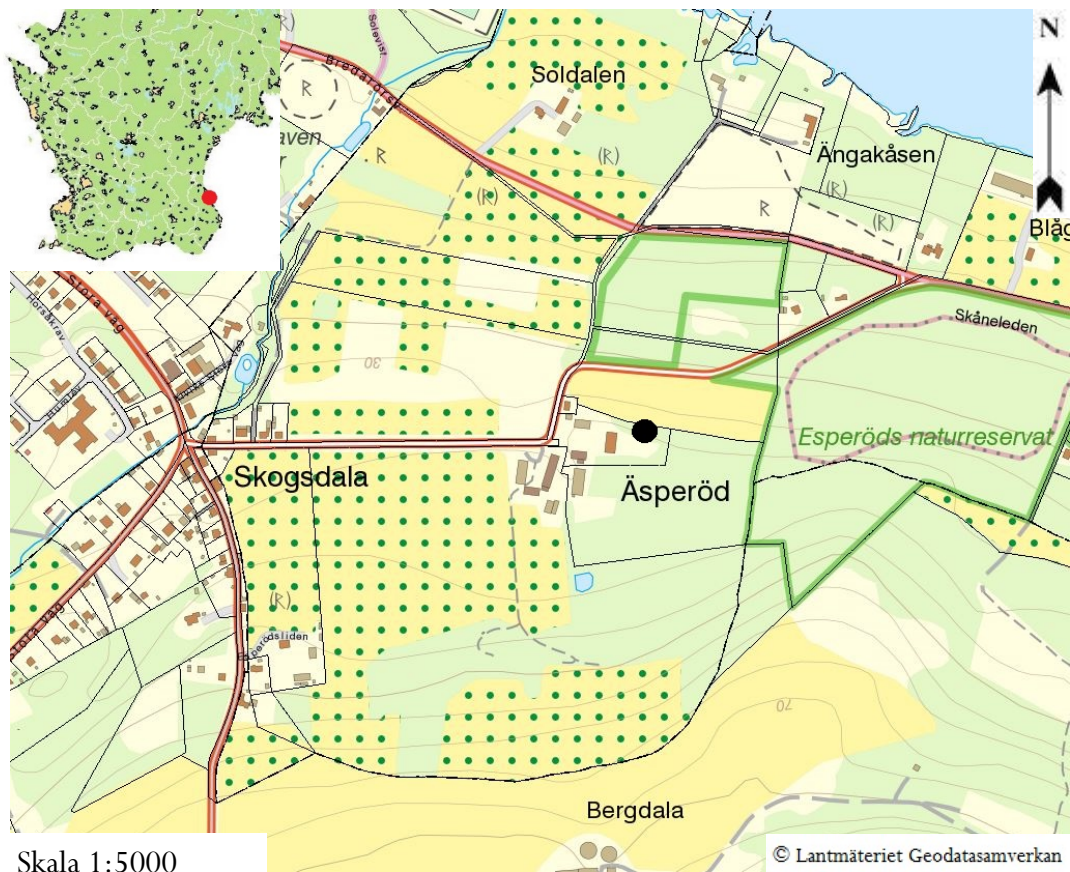
Kontaktperson
Miljöavdelningen
Johan Johnmark
010-22 41 411
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Beslut om bildande av naturminne på fastigheten Äsperöd 1:30 i Simrishamns kommun, Skåne län

Beslut

Med stöd av 7 kap 10 § miljöbalken (1998:808) förklarar länsstyrelsen det naturföremål som markerats med punkt på karta nedan, en ek, med det markområde som krävs för att bevara naturföremålet, som naturminne. Markområdet avgränsas av de hörnkoordinater som anges nedan under rubriken ”Uppgifter om naturminnet”.

För att trygga syftet med naturminnet ska de föreskrifter gälla, som anges nedan med stöd av 7 kap 5 och 6 §§ miljöbalken.

Uppgifter om naturminnet

Naturföremål	En ek
Fastighet	Åsperöd 1:30
Kommun	Simrishamn
Markägarkategori	Enskild
Läge	Området är beläget cirka 1 km sydöst om Kivik
Kartblad	Topografisk karta:2D SO Tomelilla
Koordinat naturföremålet	X: 6170592 Y: 452263 (SWEREF 99TM)
Hörnkoordinater naturminnet	1. 6170603, 452259 stenmur NV 2. 6170601, 452270 stenmur NÖ 3. 6170582, 452258 gräsmatta SV 4. 6170579, 452268 gräsmatta SÖ
Förvaltare	Länsstyrelsen Skåne

Syftet med naturminnet

Bevara och vårda säreget stor och grov ek.

Föreskrifter

A. Föreskrifter med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet gällandes naturminnet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar är det förbjudet **att**

1. Avverka eller skada naturföremålet, en grov ek, ovan eller under mark,
2. Plantera träd eller buskar inom den yta som krävs för att bevara naturminnet, motsvarande naturminnets hörnkoordinater.

B. Föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken om markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång.

För att tillgodose syftet med naturminnet förpliktas markägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla att följande anordningar och åtgärder vidtas inom naturminnet

1. utmärkning av naturminnet enligt Naturvårdsverkets anvisningar,
2. uppsättning och underhåll av informationstavla om naturminnet,
3. skötsel av naturföremålet omfattandes avverkning av de träd och buskar, inom naturminnets hörnkoordinater, som krävs för att bevara naturminnet,

4. förvaltarens åtkomst till naturminnet,
5. förvaltarens inplantering av inhemska arter vilka är knutna till naturföremålet,
6. undersökningar och miljöövervakning av djur-, svamp- och växtlivet samt av mark- och vattenförhållanden inom naturminnets hörnkoordinater.

Undantag från föreskrifter

Ovanstående föreskrifter under A och B utgör inte hinder för förvaltaren, eller den som Länsstyrelsen utser, att utföra de åtgärder som behövs för naturminnets vård och skötsel och som framgår av föreskrifter B1-6.

- åtgärder i samband med förvaltarens tillsyn av naturminnet,
- Föreskrifterna gäller ej tjänstemän från Länsstyrelsen i samband med tillsyns- och förvaltningsuppdrag.

A1 gäller ej uppkapning och transport av grenar eller vält stam till naturreservatet Esperöd, ifall dessa har fallit på gräsmatta. Inför sådant arbete ska samråd ske med förvaltaren.

A1 gäller ej underhåll och byte av befintlig spångled och besöksplattform norr om eken.

A2 gäller ej plantering av buskar i gräsmattan, under förutsättning att dessa ej inverkar negativt på naturminnet.

B3 gäller ej de befintliga buskar som är planterade i gräsmattan, under förutsättning att dessa inte växer sig så pass höga att de inverkar negativt på naturminnet.

Länsstyrelsen får enligt 7 kap 7 § miljöbalken, om det finns särskilda skäl, lämna dispens från meddelade naturminnesföreskrifter.

Upplysningar

Även andra lagar, förordningar och föreskrifter än naturminnesföreskrifterna gäller för området, exempelvis:

- Fridlysningsbestämmelser. Alla vilda fåglar och däggdjur samt deras ägg, ungar och bon är fredade enligt jaktlagen (1987:259). Vissa andra växt-, svamp- och djurarter är fridlysta enligt 8 kap miljöbalken och artskyddsförordningen.
- Terrängkörningslagen (1975:1313) och terrängkörningsförordningen (1978:594) med vissa förbud mot körning i terräng,
- Lagen om kulturminnen m.m. (SFS 1988:950) med krav på tillstånd för att rubba, ändra eller ta bort en fast fornlämning,
- 15 kap 31 § miljöbalken om förbud mot nedskräpning,

- Lokala och kommunala ordningsföreskrifter.

Beskrivning av naturminnet

Naturföremålen består av en mycket grov ek, som förärvande uppges vara Skånes 5:e grövsta. Trädet är cirka 921 cm i omkrets (brösthöjd). Trädet har flera håligheter och mulmförekomst i dessa. Vid basen finns möjlighet att se rakt igenom eken. Viss mängd vattskott förekommer. Hälsotillståndet bedöms som gott, mot bakgrund av trädets ålder. Eken står i en slänt med en gräsmatta söder om sig och en blivande betesmark norr om sig. I norr har markägaren anlagt en besöksplats där besökare till Arboretumet kan beskåda trädet. Buskar och träd var till större delen bortröjda vid besök februari 2019.

Markägaren ståendes framför sitt imponerande träd.

Skäl för beslut

Enligt 7 kap 10 § MB får ett särpräglad naturföremål av länsstyrelsen förklaras som naturminne, om det behöver skyddas eller vårdas särskilt. Förklaringen får omfatta även det område på marken som krävs för att bevara naturföremålet och ge det behövt utrymme.

Vad som i 7 kap 5-8 §§ föreskrivs om naturreservat skall gälla även för naturminnen.

Enligt 7 kap 5 § MB skall skälen i ett beslut om att bilda naturminne anges. I beslutet skall också anges de inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden som behövs för att uppnå syftet med reservatet, såsom förbud mot bebyggelse, uppförande av stängsel, upplag, schaktning, täkt, uppodling, dikning, plantering, avverkning, jakt, fiske och användning av bekämpningsmedel. En inskränkning får innebära att tillträde till området förbjuds under hela eller delar av året.

Om det senare visar sig finnas nya skäl eller behövas ytterligare inskränkningar för att uppnå syftet med skyddet, får länsstyrelsen meddela beslut om detta.

Enligt 7 kap 6 § MB får länsstyrelsen, om det behövs för att tillgodose syftet med ett naturminne, förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla sådana intrång som att det inom området

1. anläggs vägar, parkeringsplatser, vandringsleder, raststugor, tältplatser, badplatser, sanitära inrättningar eller liknande anordningar,
2. bereds tillträde till mark för allmänheten där allmänheten annars inte har rätt att vistas,
3. utförs gallring, röjning, slåtter, plantering, betesdrift, avspärning eller liknande åtgärder, eller
4. genomförs undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

Länsstyrelsens bedömning

Föreslaget naturminne utgör ett särpräglad naturföremål som har höga naturvårdsvärden och potential att få ännu högre värden. Föreslaget naturminne har angivits som skyddsvärt ur naturvårdssynpunkt avseende regional och kommunal nivå och omfattas eller ingår i:

- **Naturföremålets säregenhet:** Ek som är cirka 921 centimeter i omkrets.
- **Riksintresse enligt 3 kap 6 § MB naturvård:** N71, Kusten Stenshuvud - Vik – Simrishamn.
- **Länets naturvårdsprogram:** Eken ingår i område med naturvärde (klass 2), område 21c.

- **Naturvårdsprogram för Simrishamns kommun:** Eken står i ett område med höga naturvärden, område 7 Stenshuvud med omnejd
- **Grön infrastruktur:** Eken står cirka 130 meter från naturreservatet Esperöd.
- **Skogsstrategin:** Värdestrakt för ädellövs-kog, Österlens lövmarker.
- **Utmärkelse:** Eken har fått Skånes naturvårdsförbunds utmärkelse "evighetsträd".

För att kunna bevara, vårda och upplysa om naturminnet behövs föreskrifter enligt ovan.

Ett skydd av naturminnet medför ett bidrag till uppfyllande av miljömålen levande skogar, ett rikt odlingslandskap och ett rikt växt och djurliv.

Av ovan redovisade skäl och med syfte att bevara och vårda ett säregnet naturföremål, biologisk mångfald och en värdefulla natur- och livsmiljöer för skyddsvärda arter bör naturföremålet avsättas som naturminne.

Naturminnet ska gälla fram till dess att det särpräglade naturföremålet har mulnat bort. Det medför att området som krävs för att bevara naturföremålet kan komma att ändras om naturföremålet vället. Utgångspunkten ska då vara att själva stammen ska kunna hållas fri från uppväxande sly.

Länsstyrelsen anser med stöd av 5§ förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning att det saknas skäl att genomföra en konsekvensutredning då meddelade föreskrifter medför ett ytterst blygsamt ingrepp i fastigheten och äganderätten samt att framtida skötselkostnader är mycket låga.

Länsstyrelsen har bemött inkomna yttranden och synpunkter (bilaga 1) och finner vid en avvägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken att det för att skydda och vårda de värden som beskrivits ovan finns skäl att besluta om att bilda ett naturminne, att besluta om föreskrifter för att skydda området samt vårdplan.

Förordnandet är förenligt med grundläggande bestämmelser för hushållning med mark- och vattenresurser samt med kommunens översiktsplan.

Ärendets handläggning

Länsstyrelsen väckte fråga om att bilda naturminne den 13 februari 2019.

Avtal om att skydda eken med det markområde som behövs för att bevara naturminne har upprättats år 2019 med markägarna.

Ärendet har remitterats och inkomna yttranden har bemötts i bilaga 1.

Förvaltning av naturminnet

Förvaltning

Länsstyrelsen Skåne är förvaltare av naturminnet och ska fortlöpande samråda med markägare, berörda myndigheter och andra berörda vid förvaltningen.

Vårdplan

Syftet med förvaltningen är att hålla liv i naturvärdet så länge som möjligt. För naturminnet innebär detta bl.a.

- Återkommande avverkning/röjning av träd och buskar inom naturminnets hörnkoordinater som inverkar negativt på naturföremålet.
- Underhåll av skyltar avseende uppmärkning och information om naturminnet.

Överklagande

Detta beslut kan överklagas till Regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 3.

Detta beslut har fattats av länsöverdirektör Ola Melin. I den slutliga handläggningen har även deltagit, miljödirektör Annelie Johansson, naturvårdsdirektör Cecilia Backe, enhetschef enheten för samhällsplanering Kajsa Palo, länsassessor Caroline Tornhill och naturvårdshandläggare Johan Johnmark, föredragande.

Detta beslut har bekräftats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Ola Melin

Johan Johnmark

Bilagor

1. Inkomna yttranden och länsstyrelsens bemötanden
2. Sändlista
3. Hur man överklagar

För information om hur Länsstyrelsen Skåne behandlar personuppgifter, se www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Kontaktperson
Miljöavdelningen
Johan Johnmark
010-22 41 411
johan.johnmark@lansstyrelsen.se

Inkomna yttranden och länsstyrelsens bemötande

Skogsstyrelsen: Har inget att erinra mot bildandet av naturminne på fastigheten Äsperöd 1 :30, Simrishamns kommun, utan ser positivt på att den mycket grova eken, förmodligen Skånes 5 :e grövsta, bevaras och vårdas långsiktigt och i enlighet med presenterade handlingen.

SGU: Avstår från att yttra sig i ärendet.

Lunds botaniska förening: Har inget att erinra mot förslaget att bilda naturminnet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Mottagare

För att överklaga skriver ni till regeringen, Miljödepartementet. Observera dock att ni ska skicka överklagandet till skane@lansstyrelsen.se eller till Länsstyrelsen Skåne, Miljöavdelningen, 205 15 MALMÖ.

Tid för överklagande

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen senast den **7 juni 2019**.

Om den som vill överklaga beslutet företräder det allmänna ska överklagandet dock ha kommit in tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Innehåll

Överklagandet ska vara skriftligt. I överklagandeskrivelsen ska ni ange:

- vilket beslut ni överklagar, beslutets datum och ärendenummer (diarienummer),
- på vilket sätt ni vill att beslutet ska ändras,
- er adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- eventuella handlingar eller annat som stödjer er mening.

Ytterligare upplysningar

Behöver ni veta mer om hur ni ska göra kan ni ringa till Länsstyrelsen, telefon 010-224 10 00 (växel).